

"Складні випадки" 3. – Хвора дитина

„У мене для вас погана новина” або Хто має право на життя?

Часто зустрічаємось з історіями, коли немовлята, яким лікарі винесли смертний вирок або яким пророкували інвалідність, народилися живими і здоровими. Відомо про численну кількість таких випадків, і серйозним питанням є те, скільки життів немовлят було обірвано через внутрішньоутробну діагностику, що стала можливою завдяки сучасним технологіям, і скільки вагітних жінок невинно страждали місяцями через ризик імовірної аномалії розвитку плоду.

Однак не всі історії завершуються щасливо. Трапляється, хоч і не часто, що дитина народжується хворою. «Чи не краще було їй не народжуватись?» – часто виникає питання навіть серед католиків. Що ми можемо відповісти на це?

З боку логіки

Почнемо з того, що багато розладів можна вилікувати за допомогою однієї або декількох операцій чи терапій. Якщо дитина народилася хворою, то ніхто не сумнівається, що потрібно боротися за її одужання всіма можливими способами; але якщо дитина ще в утробі матері, простіше її позбутися, щоб не доводилося лікувати чи оперувати...

Бувають невиліковні стани. Слід зазначити, що закон захищає право на життя будь-якої соціально незахищеної дитини, дитини з тяжкими вадами – якщо вона народилася. Але саме найуразливіших – тих, хто ще в утробі матері і не може кричати вголос, – ніхто не захищає. У чому різниця? В тому, що їй не видно? Якщо у 28-тижневої дитини виникне підозра на хворобу, то дозволено без наслідків перервати вагітність. Якщо ж дитина народжується на 28-му тижні – навіть хворою! – роблять усе, щоб вона вижила. Подумаймо також над тим, що якщо хтось потрапив до інвалідного візка, наприклад, через нещасний випадок, то жодна нормальна людина не захоче позбавитись такої людини. Ніхто не скаже, що вона не має права на життя, або радше її вбити, бо буде краще не жити з цією хворобою. В ЧОМУ РІЗНИЦЯ?

Божими очима

Ми знаємо, що перед Богом немає людини більш цінної чи менш цінної. Для нього ми всі – його однаково улюблені діти: здорові і хворі, молоді і старі, кмітливі чи повільні. Ісус віддав своє життя за всіх нас. Хто візьме на себе сміливість, щоб вирішувати, хто з Божих дітей заслуговує на життя, а хто ні? Хто більший за Творця, який чомусь іноді допускає обмеженість у житті – можливо, щоб нагадати нам про нашу власну обмеженість, а можливо, тому, що сила посправжньому проявляється у слабкості? І, зрештою, хіба ми не всі якось обмежені? Хто має право вирішувати, з якими обмеженнями дозволено жити людині і коли вона повинна померти?

До чого ми дійшли? Подібно до того, як серед товарів ми можемо вибрати те, що нам зручно та приємно, чи хочемо ми так само вибрати між людськими життями, ставлячи їхнє існування в залежність від того, наскільки нам це комфортно?

3 практичної точки зору

Для більшості людей, напевно, буде несподіванкою, але наявність члена сім'ї з синдромом Дауна є ПОЗИТИВОМ для переважної більшості сімей: саме це було виявлено у великому опитуванні, в якому 79% батьків, які виховують таких дітей, відповіли ствердно. А 88% братів і сестер у віці від 12 років сказали, що наявність брата чи сестри з синдромом Дауна зробила їх кращими людьми.

А як щодо самих хворих? Тих, кому «зі співчутливості» не дозволяють народитися? Що ж, *вони найщасливіші люди в світі!* 99% з них повідомили, що їхнє життя щасливе. 97% задоволені тим, ким вони є, і 96% задоволені тим, як вони виглядають. Яким є це співвідношення серед так званих здорових, які борються за щастя в межах своїх можливостей?..

Ніхто не ставить під сумнів, що виховання дитини-інваліда може бути великим тягарем, важким хрестом. Проте, дуже багато сімей розповіли, що благословення було більшим, ніж труднощі, що ці діти випромінюють безумовну любов (хіба не цього ми хочемо?), і що життя стало благороднішим завдяки їм.

Але ж якщо вона все одно нежиттєздатна?

Є ще одна життєва ситуація, яку слід згадати окремо. Що ж тоді, коли дитина майже напевно нежиттєздатна (важкі випадки відкритого хребта, деякі вади розвитку серця)? Чи не краще перервати вагітність якомога швидше, якщо дитина все одно не виживе після народження? Як християни, ми маємо сказати, що Господь дає життя і забирає його, ми не маємо права на це ні за яких обставин.

Та навіть з нехристиянської точки зору правда в тому, що смерть народженої дитини (навіть передбачувана) набагато краще переноситься матір'ю, ніж переривання вагітності. Маючи можливість тримати на руках свою дитину, поховати її та оплакувати, мати може попроситися з нею, зберігаючи власну материнську гідність і людську гідність дитини.

На противагу цьому, аборт, яким би «виправданим» він не був, є важким і складним душевним тягарем (навіть без релігійних переконань), тому що не може відбутися природний процес жалоби, дитина помирає у великих стражданнях, крім того, залишається прихований сумнів: «а якщо помилилися, і вона була здоровою?» Як показує досвід, психологічна травма, спричинена абортами в такій ситуації, не менша, ніж у випадку абортів, виправданих, наприклад, «соціальними причинами». Крім того, переривання вагітності в другому триместрі фізично дуже складне, адже тіло матері все ще прив'язується до вже достатньо розвиненої дитини, і важко відпускає її.

Підсумовуючи, можна сказати: Можливо, наша дитина, якій діагностували хворобу, буде здоровою, можливо, народиться з вадами, може трапитись, що Господь забере її до себе після народження. В одному ми можемо бути впевнені: якщо Бог дає нам труднощі, Він також дає нам сили, щоб їх подолати. Якщо в нашому житті утворюється порожнеча, Він допускає її, тому що Він сам хоче її заповнити. Страждання має потужну перетворюючу силу, якщо ми погоджуємося нести хрест. Через хрест Господь наближає нас до себе. Чи можемо ми прагнути чогось іншого, ніж прийти врешті-решт до Нього?